

Raadsvoorstel

Onderwerp	: Raadsvoorstel Beheersbaar houden van verwilderde katten middels de TNRC methode
Portefeuillehouder	: wethouder J.A.M. Derksen-Geuijen
Opsteller	: A.E.M. Banus
Datum	: 9-4-2025
Registratienummer	: 24int02124

Te nemen besluit:

1. In te stemmen met de aanpak van de TNRC methode om de verwilderde kattenpopulaties beheersbaar te houden.
2. Hiervoor incidenteel voor 2025 € 8.300 beschikbaar te stellen en de begroting jaarschijf 2025 hierop aan te passen na vaststelling van dit besluit. Met het vaststellen hiervan wordt de begroting jaarschijf 2025 gewijzigd. Waarmee het begrotingssaldo 2025 van afgerond € 58.000 daalt naar afgerond € 50.000.
3. Het structurele effect van € 8.300 vanaf 2026 mee te nemen in de integrale afweging van de Kadernota 2026.

Samenvatting:

U bent afgelopen najaar met een raadsbrief (24int01302) geïnformeerd over het beheersbaar houden van verwilderde kattenpopulaties in Montferland met de TNRC methode. TNRC staat voor: Trap (vangen), Neuter (castreren), Relocate/return (herplaatsen kittens en terugplaatsen volwassen katten) en Care (monitoren via de chip). Met dit raadsvoorstel wordt u gevraagd het benodigde budget van € 8.300 beschikbaar te stellen en na vaststelling van dit voorstel, dit direct te wijzigen in de begroting 2025, zoals bij de raad van 14 november is toegezegd. Gelet op de financiële ontwikkelingen stellen we voor om de structurele effecten voor te leggen in de kadernota 2026 waar de integrale afweging plaatsvindt.

Didam, 1 april 2025

Burgemeester en wethouders van Montferland,

de secretaris,
B.F.M. Booltink

de burgemeester,
H.H. de Vries

Aanleiding:

Het college heeft op 27 augustus 2024 besloten om:

1. De dierenambulance opdracht te geven om met behulp van de TNRC methode verwilderde kattenpopulaties beheersbaar te houden in Montferland binnen het beschikbare budget.
2. Vanaf 2025 extra middelen dierenwelzijn/OOV van structureel € 8.300 beschikbaar te stellen. De werkelijke kosten vergoeden tot een max van € 8.300 aan de dierenambulance op basis van in te dienen facturen.
3. De gemeenteraad te informeren met een bijgevoegde raadsbrief.

Het benodigde budget was meegenomen in het raadsvoorstel voor nieuw beleid ter vaststelling in de Begrotingsraad.

De raadsbrief is 23 september geagendeerd en vervolgens opgelift.

Op 14 november 2024 heeft de raad een amendement ingediend waarin staat dat de raad instemming moet verlenen voor het benodigde budget voor nieuw beleid. Toegezegd is dat dit via een separaat raadsvoorstel gebeurt en dat de begroting 2025 hierop wordt aangepast. Daarom is het benodigde budget niet opgenomen in de begroting voor 2025.

Het begrotingssaldo voor 2025 bedraagt, conform de vastgestelde begroting, afgerond € 58.000. Van dit saldo wordt (de geamendeerde) € 8.300 afgehaald, waardoor het begrotingssaldo voor 2025 uitkomt op afgerond € 50.000.

Overweging:Dierenbescherming

Tot 1 januari 2024 is de Dierenbescherming in samenwerking met vrijwilligersorganisaties in de gemeente Montferland actief geweest met meldingen van burgers over overlast van verwilderde katten waarbij het dierenwelzijn in het gedrag was. De Dierenbescherming heeft tot 2024 budget beschikbaar gesteld voor genoemde activiteiten. Tot 2024 heeft de gemeente dan ook nooit meldingen van verwilderde katten ontvangen.

Op 1 maart 2024 heeft de Dierenbescherming de gemeente Montferland laten weten om per 1 januari 2024 te stoppen met haar activiteiten rondom de opvang en neutralisatie van verwilderde katten in de gemeente Montferland.

De Dierenbescherming heeft aangegeven dat zij uit ervaring weten dat wanneer er geen aandacht is voor deze groep dieren, de overlast en welzijnsproblemen op termijn zullen toenemen.

Meldingen hieromtrent worden vanaf 2024 naar de gemeente doorverwezen.

Ingetrokken motie

Vanuit de gemeenteraad zijn in april 2024 (Daadkracht en Lijst Groot Montferland) een aantal technische vragen gesteld over zwervkatten. In de raadsvergadering van 11 april 2024 heeft Lijst Groot Montferland een motie ingediend waarin het college werd gevraagd om:

- voor zover aanwezig bestaand beleid aan te passen of anderzijds nieuw beleid te ontwikkelen over hoe om te gaan met de problematiek van zwerv- en verwilderde katten;
- om in gesprek te treden met dierenstichtingen, dierenhulporganisaties en dierenartsen die actief zijn in Montferland en te vragen of zij willen meewerken aan een oplossing voor dit probleem;
- te monitoren wat er nodig is en een financiële reservering te maken van maximaal € 10.000 voor het opvangen, behandelen en uitzetten van zwervkatten;
- met de eerder genoemde organisaties af te spreken dat zij de gemeente op de hoogte blijven houden van de vorderingen (denk aan bv aantal sterilisaties);
- de raad, ééns per jaar, door middel van een raadsbrief op de hoogte te houden.

Toezegging wethouder

De wethouder (M. Eleveld) heeft hierop toegezegd (in overleg met omliggende gemeenten), om in kaart te brengen hoe het speelveld van belanghebbenden, stakeholders, etc. eruit ziet. Dit wordt gedeeld met de raad waarna deze kunnen besluiten over beleid. De motie is vervolgens ingetrokken.

Voorstel

De dierenambulance Achterhoek, de regionale vrijwilligersorganisaties voor de verwilderde katten en het Dierencentrum Achterhoek hebben nadat de Dierenbescherming hebben eind mei 2024 samen een voorstel aan de gemeenten gepresenteerd voor methode waarbij verwilderde kattenprobleem beheersbaar blijft en waarbij de gemeenten ontzorgd worden. Het benodigde jaarlijkse budget hebben zij begroot op € 15.700. Met het aanboren van andere fondsen en besparingen door inzet vrijwilligers, gereduceerde tarieven etc. zijn de jaarlijkse kosten voor de gemeente begroot op € 8.300.

Aanvraag benodigde middelen

Door het plotselinge stoppen van de activiteiten van de dierenbescherming in 2024 was er uiteraard geen budget voor 2024 in de begroting opgenomen. Ook was er onvoldoende tijd om middelen voor 2025 via de Kadernota te aan te vragen.

Om de activiteiten te kunnen voortzetten om overlast te voorkomen is gezocht naar budgettaire oplossingen. Voor budget 2024 is contact gezocht met de Dierenbescherming. Zij hebben begrip getoond voor de lastige situatie en hebben toegezegd voor 2024 nog een eenmalige financiële bijdrage te willen uitkeren.

Om extra aangroei van kattenpopulaties in 2025 te voorkomen, overlast zoveel mogelijk te beperken en extra kosten te vermijden, wordt voorgesteld om de benodigde middelen van € 8.300 beschikbaar te stellen. De bijstelling voor 2025 vindt plaats na vaststelling van het raadsbesluit middels een begrotingswijziging, zoals toegezegd in de raadsvergadering.

Op 14 november 2024 heeft de raad een amendement ingediend waarin staat dat instemming van de raad vereist is voor het benodigde budget voor nieuw beleid. Daarom is dit budget niet opgenomen in de begroting van 2025.

Met dit raadsvoorstel wordt de raad gevraagd het benodigde budget alsnog beschikbaar te stellen voor 2025 en te verwerken in de begroting 2025 middels een begrotingswijziging. De structurele effecten worden meegenomen in de integrale afweging van de Kadernota 2026.

Wettelijke grondslag en/of kader:

De overlast van en zorgplicht voor verwilderde katten valt niet onder BW 5.8 maar dat wil niet zeggen dat de gemeente geen enkele verantwoordelijkheid heeft. Vanuit de zorgplicht vanuit de Wet Dieren maar ook vanuit Openbare Orde en Veiligheid heeft de gemeente haar verantwoordelijkheid.

Ook in de Tweede Kamer is er de afgelopen jaren herhaaldelijk aandacht geweest voor loslopende katten waarbij o.a. gesproken is over bestrijding van zwervkatten. Deze ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat de minister van LNV tijdens het commissiedebat 'Dierenwelzijn' op 20 april 2022 toegezegd heeft de problematiek en mogelijke oplossingsrichtingen te verkennen.

Een van de oplossingsrichtingen van deze verkenning is de TNRC-methode. Deze methode wordt momenteel in een groeiend aantal gebieden uitgevoerd. Als andere oplossingsrichtingen worden genoemd:

- Afschot, provincies zijn verantwoordelijk voor keuzes t.a.v. afschot van katten. Op dit moment heeft alleen Friesland gekozen voor afschot.
- Vangen en permanente opvang; Hiervoor is onvoldoende capaciteit beschikbaar.
- Vangen en doden; het maatschappelijk draagvlak voor doden zal waarschijnlijk laag zijn. Dit wordt enkel in de provincie Friesland gedaan.

Afstemming:

Afstemming heeft plaatsgevonden met financiën, inkoop, de domeinmanager Sociaal Domein en de strategisch medewerker team MO.

Financiën:

Binnen de huidige meerjarenbegroting 2025-2028 is geen financiële dekking. Echter, tijdens de begrotingsbehandeling op 14 november 2024 is toegezegd dit in een separaat voorstel op te nemen en bij vaststelling middels een begrotingswijziging voor 2025. Dit leidt tot een verlaging van het resultaat van afgerond € 58.000 naar € 50.000. Gezien het relatief lage bedrag (€ 8.300), is dit risico beperkt. Echter, om het zo zuiver mogelijk te houden, nemen we de structurele effecten mee in de kadernota 2026 waar de integrale afweging plaatsvindt.

Participatie en communicatie:

Externe afstemming heeft plaatsgevonden met de Stichting Dierenambulance Achterhoek, Stichting Dierencentrum Achterhoek en de vrijwilligersorganisaties verwilderde katten in de Achterhoek.

Uitvoering en evaluatie:

1. De Dierenambulance informeren en opdracht geven uitvoering te geven aan de TNRC methode conform projectvoorstel binnen het beschikbare budget.
2. 1 jaar na het beschikbaar stellen van het budget zal de werkwijze geëvalueerd worden waarin tenminste de volgende onderdelen tegen het licht worden gehouden.
 - Aantal behandelde populaties
 - Aantal uitgevoerde handelingen TNRC

- Kosten versus beschikbare budget
- Uw raad zal middels een raadsbrief geïnformeerd worden.